

ชื่อวิทยานิพนธ์ การตัดสินใจในระยะสุดท้ายของชีวิต: มุมมองผู้ป่วยไทยมุสลิม
ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้
ผู้เขียน นางสาวนิการิห๊ะ นิจินิการิ
สาขาวิชา การพยาบาลผู้ใหญ่
ปีการศึกษา 2546

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการตัดสินใจในระยะสุดท้ายของชีวิตตามมุมมองผู้ป่วยไทยมุสลิม และปัจจัยทางด้านศาสนาอิสลาม รวมทั้งปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ป่วยไทยมุสลิมที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วย แผนกอายุรกรรมและศัลยกรรม ในโรงพยาบาลทั่วไปและโรงพยาบาลศูนย์ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 375 ราย คัดเลือกเฉพาะเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนด เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์รายบุคคลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ ซึ่งประกอบด้วย 1) แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล และ 2) การสัมภาษณ์การตัดสินใจ และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจตามสถานการณ์ที่กำหนด 4 สถานการณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย และการวิเคราะห์เนื้อหาได้ผลการวิจัยดังนี้

การตัดสินใจในระยะสุดท้ายของชีวิต กลุ่มตัวอย่างมากกว่าร้อยละ 80 (83.7-88.2) ตัดสินใจยุติการรักษาในสถานการณ์ที่ 1-3 ส่วนสถานการณ์ที่ 4 มีเพียงร้อยละ 58.9 ที่ตัดสินใจยุติการรักษา กลุ่มตัวอย่างน้อยกว่าร้อยละ 10 (6.4-9.3) ตัดสินใจรับการรักษาต่อในสถานการณ์ที่ 1-3 ส่วนสถานการณ์ที่ 4 ที่กลุ่มตัวอย่างมากกว่าร้อยละ 30 ตัดสินใจรับการรักษาต่อ และทุกสถานการณ์กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 1.9-5.1 ที่ตัดสินใจขึ้นอยู่กับทีมสุขภาพ และร้อยละ 1.9-4.8 ตัดสินใจขึ้นอยู่กับญาติ

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจในระยะสุดท้ายของชีวิตตามมุมมองผู้ป่วยไทยมุสลิม

1. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจยุติการรักษา กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 81-90.5 ตัดสินใจยุติการรักษาเนื่องจากปัจจัยทางด้านศาสนาอิสลาม ร้อยละ 75.1-83.7 ตัดสินใจเนื่องจากปัจจัยด้านการเจ็บป่วยเรื้อรัง และร้อยละ 60.4-80.9 ตัดสินใจเนื่องจากไม่ต้องการเป็นภาระต่อครอบครัว นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 29.6-46.8 ตัดสินใจเนื่องจากปัจจัยด้านผลลัพธ์ของการรักษา/การพยากรณ์โรค

2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจรับการรักษาต่อ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 83.3-92 ตัดสินใจเนื่องจากปัจจัยด้านศาสนาอิสลาม และร้อยละ 32-59.3 ตัดสินใจเนื่องจากความเชื่อถือในทีมสุขภาพ

3. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจที่ขึ้นอยู่กับทีมสุขภาพ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 83.3-100 ตัดสินใจเนื่องจากปัจจัยด้านศาสนาอิสลาม เพราะเชื่อว่าพระอัลลอฮ์ประทานผู้ที่มีความรู้มาให้รักษา และร้อยละ 71.4-89.5 ตัดสินใจเนื่องจากความเชื่อถือในทีมสุขภาพ

4. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจที่ขึ้นอยู่กับญาติ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 83.3-100 ตัดสินใจเนื่องจากปัจจัยทางด้านศาสนาอิสลามได้กำหนดบทบาทในครอบครัว และร้อยละ 61.5-75 ตัดสินใจเนื่องจากปัจจัยด้านฐานะทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ร้อยละ 25-84.6 ตัดสินใจเนื่องจากไม่ต้องการเป็นภาระต่อครอบครัว

นอกจากนี้ยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 45-55.2 ตัดสินใจยุติการรักษา เนื่องจากความทุกข์ทรมานจากการเจ็บป่วยเรื้อรัง เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่มีผลต่อการตัดสินใจดังกล่าว

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นข้อมูลสำหรับทีมสุขภาพ เพื่อพัฒนาแนวทางในการดูแลผู้ป่วยไทยมุสลิมในระยะสุดท้ายของชีวิต ที่สอดคล้องกับคุณค่า ความเชื่อของศาสนาอิสลาม วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของผู้ป่วยมุสลิม

Thesis Title End-of-Life Decisions: Thai Muslim Patients' Perspectives
 in the Five Southern Border Provinces

Author Miss Nikareemah Nijnikaree

Major Program Adult Nursing

Academic Year 2003

Abstract

This descriptive study aimed to investigate the end-of-life decisions of Thai Muslim patients and factors related to decision making which included Islamic values and other factors. Three hundred and seventy five Thai Muslim patients were recruited purposively from medical and surgical departments of general and regional hospitals of five southern border provinces. Data were collected by individual interviews. Questionnaires, developed by the researcher, consisted of: 1) the Demographic Data Form, 2) the End-of-life Decision Questionnaire which included four vignettes followed by closed-end and open-ended questions regarding end-of-life decisions and factors related to such decisions. Data were analyzed using frequency, percentage, and content analysis. The results are as follows:

The end-of-life decisions; In the first 3 vignettes, more than 80% (83.7-88.2) of subjects, decided to forgo life-sustaining treatment and less than 10% (6.4-9.3) decided to continue life-sustaining treatment. In the fourth vignette. Only 58.9% decided to forgo life-sustaining treatment and more than 30% decided to continue such treatment. In addition, 1.9-5.1% of subjects decided based on the health team's opinions, and 1.9-4.8% of subjects decided based on families' opinions.

The Factors related to the end-of-life decisions;

1. Factors regarding decision to forgo life-sustaining treatment, 81-90.5% of subjects made their decision based on Islamic values. The majority of subjects (75.1-83.7%) decided to forgo sustaining treatment because of suffering from chronic illnesses, and 60.4-80.9% made the decision because of family burden. Furthermore, 29.6-46.8% of the subjects made the decision based on the negative outcomes of treatment /poor prognosis.

2. Factors related to decision to continue life-sustaining treatment: 83.3-92% of the subjects made the decision to continue life-sustaining treatment based on Islamic values, and 32-59.3% made the decision based on their trust in the health team.

3. Factors related to decision based on health team's opinions; 83.3-100% of the subjects decided based on Islamic concept that Allah provides competent health care provides to help Muslims, and 71.4-89.5% decided based on their trust in the health team.

4. Factors related to decision based on families' opinions; 83.3-100% of the subjects decided because of their family's role as Muslims, and 61.5-75% based their decisions on economic status. In addition, 25-84.6% were afraid of causing family burden.

In addition, 45-55.2% of subjects stated that the most important factor in their to forgo-sustaining treatment was their suffering from chronic illness.

The results of this study can be used to develop guidelines in providing care for Thai Muslim patients at the end of their lives which respect for their Islamic values, beliefs, culture, and Muslim life-style.